

Scalanie gruntów – historia, teraźniejszość, perspektywa

Scalanie gruntów – szansa na rozwój wsi

**Jerzy Kozłowski – Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki
Ziemią**

Lublin, 27 października 2014 r.

Scalenie gruntów – film promujący

<http://ksow.pl/biblioteka-ksow/multimedia.html>

Historia

DEKRETRADY REGENCYJNEJ KRÓLESTWA POLSKIEGO

w przedmiocie przepisów tymczasowych o Urzędach Ziemskich (Dz.U. z 1918r. nr 11 poz. 22)

My, RADA REGENCYJNA KRÓLESTWA POLSKIEGO postanowiliśmy i stanowimy, co następuje:
Do czasu wydania przez sejm ustawy o urządach ziemskich zastosowanie mieć będą przepisy do niniejszego dołączone.

Dan w Warszawie, dnia 11 października 1918 roku.

Przepisy tymczasowe o urządach ziemskich.

Dział I

Organizacja i zakres działania urzędów ziemskich.

Art. 1. Celem wykonywania zarządu spraw ziemskich, należących do zakresu działania Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Koronnych i rozstrzygania sporów w zakresie tego zarządu, powołane zostają Urzędy Ziemskie.

Art. 2. W szczególności do zakresu działania Urzędów Ziemskich należą: sprawy dotyczące regulowania struktury gospodarstw rolnych, scalania gruntów, układu służebności, podziału gruntów wspólnych, melioracji rolnych i regulowania obrotu ziemią, - wszelkie sprawy, jakie z mocy ustaw obowiązujących należały do kompetencji urzędów włościańskich wszystkich stopni, o ile nie zostały przekazane innym władzom, oraz te sprawy, jakie będą Urzędom Ziemskim przekazane przez ustawę lub rozporządzenie, albo polecenie rządowe.

...

Art. 31. Przy postępowaniu regulacyjnym (scalaniu gruntów, układzie służebności i t. p. regulowaniu struktury gospodarstw rolnych) przygotowanie sprawy, sporządzenie projektu i przedłożenie go do zatwierdzenia należy do Komisarzy Ziemskich; rozpatrzenie i zatwierdzenie projektów oraz rozporządzenie o wykonaniu zatwierdzonych planów należy do Komisji Ziemskiej Okręgowej, a w wypadkach odwołania się stron od decyzji Komisji Ziemskiej Okręgowej - do Głównej Komisji Ziemskiej.

Art. 7. Przy scalaniu gruntów należy jednocześnie przeprowadzić z urzędu:

- a) likwidację wszelkich służebności;
- b) podział wspólnot gruntowych lub, o ile ze względów gospodarczych lub topograficznych podział ich pomiędzy współwłaścicieli jest niepożądany - uregulowanie ich użytkowania;
- c) wyprostowanie granic poszczególnych jednostek administracyjnych lub ich części;
- d) wydzielenie gruntów na cele miejscowej użyteczności publicznej;
- e) meljoracje scalanych gruntów niezbędne do ich racjonalnego zagospodarowania;
- f) regulację dróg, dojazdów przez doprowadzenie ich do stanu używalności;
- g) parcelację sąsiadujących majątków w granicach ustawy o reformie rolnej, jeżeli tego wymagają potrzeby gospodarcze scalanych gruntów;
- h) ustalenie ogólnego planu rozbudowania tworzącej się na podstawie scalania jednostki administracyjnej.

Art. 8. Służebności, które wobec scalenia gruntów stały się zbędne (służebności przejazdu, przechodu, spuszczenia i czerpania wody, przegonu i t. p.), zostają przy scaleniu zniesione.

Art. 9. Wdrożenie i przeprowadzenie scalenia gruntów oraz wydanie orzeczenia, zatwierdzającego scalenie, należy do urzędów ziemskich. Prawomocne orzeczenie urzędów ziemskich w postępowaniu scaleniowym, jako też zatwierdzone przez te urzędy ugody, mają moc prawną orzeczeń i ugód sądowych, względnie administracyjnych, o ile chodzi o sprawy administracyjne. Wykonanie tych orzeczeń, względnie ugód, należy do właściwych władz. Uzgodnienie dokumentów katastralnych z wynikami scalenia należy do władz katastralnych.

Art. 10. Techniczne prace scaleniowe będą wykonywane przez personel techniczny urzędów ziemskich lub przez mierniczych, uprawnionych do wykonywania zawodu na mocy ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych (Dz. U. R. P. Nr 97, poz. 682). Wszyscy mierniczowie przy wykonywaniu prac scaleniowych podlegają nadzorowi Ministra Reform Rolnych. W razie wykonywania tych prac niezgodnie z niniejszą ustawą lub rozporządzeniami, przepisami i zarządzeniami Ministra Reform Rolnych mierniczowie ci niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności, przewidzianej w ustawie z dnia 15 lipca 1925 roku o mierniczych przysięgłych, mogą być przez Ministra Reform Rolnych pozbawieni uprawnienia do wykonywania prac scaleniowych.

Grunty objęte scaleniami gruntów w poszczególnych województwach w latach 1919-1938

wykonano 5 422 329 ha

województwo	obszar scaleń [ha]
Pomorskie	753
Poznańskie	3 165
Warszawskie	387 797
Łódzkie	165 350
Kieleckie	312 988
Śląskie	0
Krakowskie	49 992
Lwowskie	22 732
Lubelskie	585 234
Białostockie	1 144 482
Poleskie	609 800
Wołyńskie	809 151
Tarnopolskie	5 281
Wileńskie	615 506
Nowogródzkie	703 548
Stanisławowskie	6 550
Σ	5 422 329
średnio rocznie	271 116

Scalenia gruntów w Danii mają swoje korzenie w reformie rolnej przeprowadzonej jeszcze w 1780 r.

Oster Skerninge przed i po scaleniu.
Przykład pojedynczego gospodarstwa

- W zmienionych granicach i zmienionych warunkach politycznych prace scaleniowe były kontynuowane na bazie przepisów ustawy z 1923 roku
- Dekret z dnia 14 kwietnia 1948 r. w sprawie dostosowania do warunków powstałych w związku z wojną zasad postępowania scaleniowego, przewidzianych w ustawie z dnia 31 lipca 1923 r. o scaleniu gruntów (Dz.U. Nr 21, poz. 144)
- Dekret z dnia 16 sierpnia 1949 r. o wymianie gruntów (Dz. U. z 1962 r. Nr 46, poz. 226)

Art. 1. 1. Grunty mogą być poddane wymianie w trybie niniejszego dekretu, gdy wymagają tego względy racjonalnej gospodarki rolnej lub leśnej, jak również w celu zapewnienia prawidłowej zabudowy.

Nowa ustawa z 1968 roku

1. Nowa ustawa o scalaniu i wymianie gruntów uchwalona została przez Sejm PRL 24 stycznia 1968 roku (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 13)
2. Oprócz znanych już celów zdefiniowanych w ustawie z 1923 roku nowa ustawa tworzyła podstawy prawne do poprawy warunków przestrzennych funkcjonowania zarówno Państwowych Gospodarstw Rolnych jak i spółdzielń produkcyjnych.

Pracami z tego zakresu objęto około 5 000 000 ha

Transformacja ustrojowa rozpoczęta w latach 80-tych objęła również regulacje dotyczące sektora rolnego co doprowadziło do zmian w zakresie prowadzenia prac scaleniowych.

Ostatecznie Sejm PRL uchwalił nową ustawę z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu gruntów, która otrzymała w wyniku kolejnych nowelizacji nazwę ustawy o scalaniu i wymianie gruntów stosowaną od 1989 roku.

Scalenia gruntów do 2004 r.

W latach 1982 - 2004 pracami z tego zakresu objęto 657 055 ha

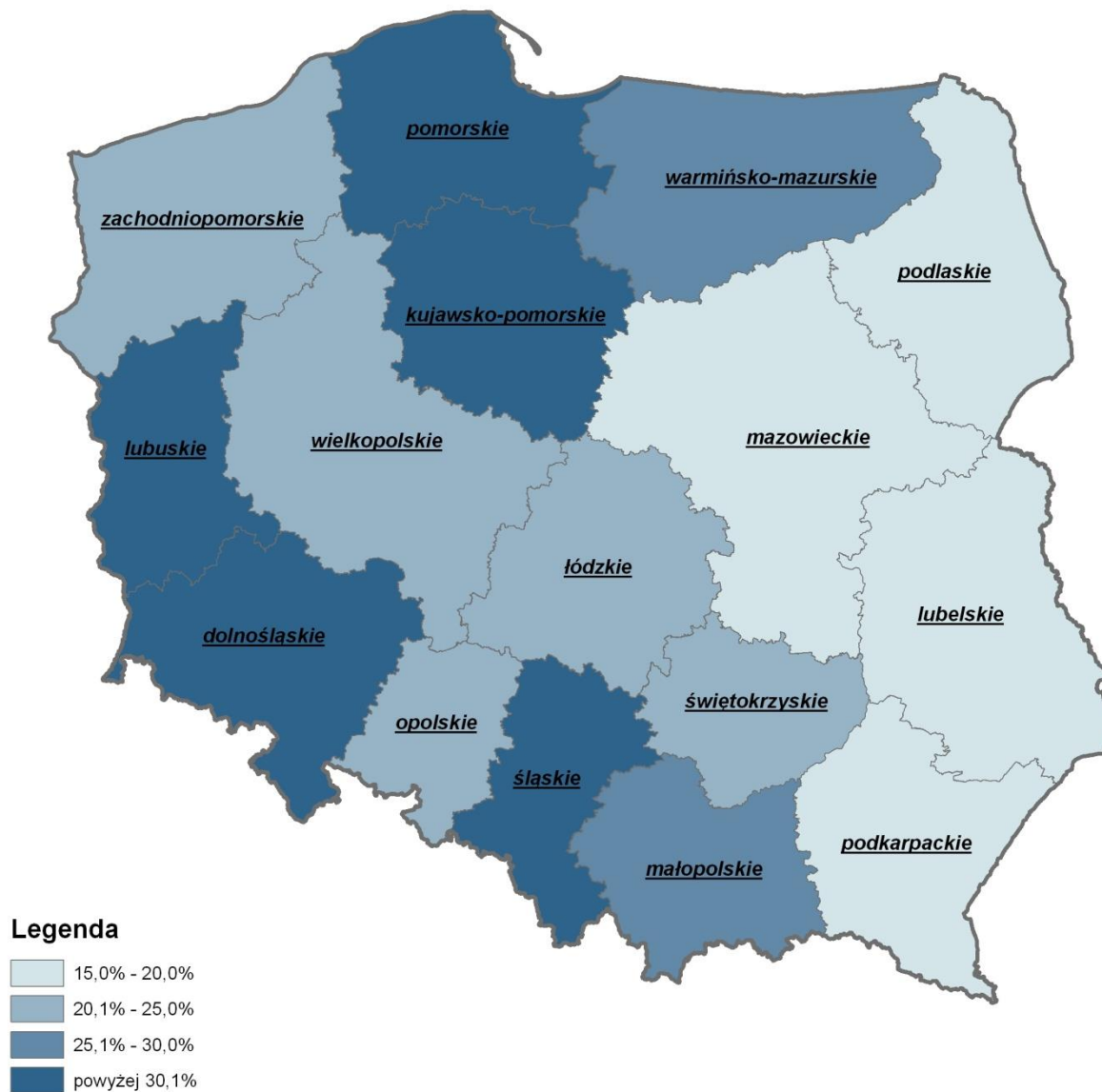

Rozłóg gruntów gospodarstw rolnych w świetle wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010

	Liczba gospodarstw ogółem	Odległości siedziby gospodarstwa rolnego od najdalszej działki stanowiącej odrębną część									
		1 działka / odległość do 50 m		50 m-1,99 km		2 km-4,99 km		5 km -9,99 km		10,00 km i więcej	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Dolnośląskie	107 344	33 237	30,96	45 957	42,81	15 692	14,62	4 982	4,64	7 476	6,96
Kujawsko-pomorskie	88 605	28 540	32,21	32 874	37,10	14 961	16,89	6 493	7,33	5 736	6,47
Lubelskie	257 250	49 537	19,26	81 136	31,54	72 787	28,29	30 544	11,87	23 246	9,04
Lubuskie	42 972	14 167	32,97	16 064	37,38	6 921	16,11	2 750	6,40	3 069	7,14
Łódzkie	168 098	37 503	22,31	62 682	37,29	43 086	25,63	14 638	8,71	10 189	6,06
Małopolskie	283 513	77 562	27,36	123 521	43,57	55 499	19,58	15 006	5,29	11 924	4,21
Mazowieckie	277 528	50 622	18,24	106 063	38,22	69 575	25,07	26 259	9,46	25 009	9,01
Opolskie	44 828	10 944	24,41	17 851	39,82	10 616	23,68	2 985	6,66	2 432	5,43
Podkarpackie	261 436	47 513	18,17	112 162	42,90	65 674	25,12	18 458	7,06	17 628	6,74
Podlaskie	104 020	16 043	15,42	34 074	32,76	29 309	28,18	11 555	11,11	13 040	12,54
Pomorskie	60 933	19 789	32,48	23 058	37,84	9 877	16,21	3 671	6,02	4 537	7,45
Śląskie	163 290	55 620	34,06	64 204	39,32	27 728	16,98	7 658	4,69	8 080	4,95
Świętokrzyskie	141 919	29 702	20,93	57 274	40,36	36 460	25,69	10 930	7,70	7 553	5,32
Warmińsko-mazurskie	65 150	18 240	28,00	27 342	41,97	10 405	15,97	4 079	6,26	5 084	7,80
Wielkopolskie	162 672	39 032	23,99	56 351	34,64	37 762	23,21	15 683	9,64	13 844	8,51
Zachodniopomorskie	48 056	11 881	24,72	19 449	40,47	8 204	17,07	3 118	6,49	5 404	11,25
Polska	2 277 613	539 933	23,71	880 062	38,64	514 558	22,59	178 810	7,85	164 252	7,21

Odległości siedziby gospodarstwa rolnego od najdalszej działki stanowiącej odrębną część 1 działka lub odległość do 50 m

Raport - O ekonomicznych stratach i społecznych kosztach niekontrolowanej urbanizacji w Polsce

„2. Skutki wadliwego planowania przestrzennego

... W przypadku braku planów miejscowych na obszarach znajdujących się pod presją urbanizacyjną, podstawą pozwoleń na budowę są decyzje administracyjne. Decyzje o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu stanowią w ostatnich latach podstawę większości inwestycji, w tym nawet części inwestycji publicznych. Efektem jest zabudowa terenów nieobjętych planami, chaos urbanizacyjny i rozpraszenie zabudowy oraz karykaturalna, wobec braku scaleń gruntów ‘narolna’ zabudowa pól uprawnych.”

Scalenie gruntów wg. Polskiej Normy - Gospodarka ziemią w rolnictwie

Terminologia - PrPN-R-04151 z 1997 r.

Zespół działań projektowych i technicznych, których celem jest tworzenie korzystniejszych warunków gospodarowania w rolnictwie poprzez poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych, racjonalne kształtowanie rozłogu gruntów, dostosowanie granic nieruchomości do systemu urządzeń melioracji wodnych, dróg oraz rzeźby terenu

Teraźniejszość

Elementem istotnym dla producenta rolnego jest nie tylko wielkość gospodarstwa, ale także liczba i kształt działek ewidencyjnych (nieruchomości) wchodzących w jego skład (działek gospodarczych !) i ich rozłóg a w odniesieniu do całego gospodarstwa – jego położenie względem rynków zbytu.

Wadliwa struktura przestrzenna gospodarstwa jest przeszkodą – często poważną – w obniżaniu kosztów produkcji rolnej oraz jego stałej adaptacji do zmieniających się warunków naturalnych i rynkowych. Ponadto, w ekstremalnych przypadkach, wyrażających się wielkością tzw. działek rolnych w gospodarstwie poniżej 0.10 ha, struktura taka wyklucza możliwość udzielania pomocy finansowej takim gospodarstwom w postaci płatności bezpośrednich do gruntów rolnych czy środków kierowanych na niektóre działania prorozwojowe, a objęte np. Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich.

D Flurbereinigung *f*

Postępowanie wspierające rozwój obszarów wiejskich zarówno w zakresie poprawy warunków gospodarowania w rolnictwie i leśnictwie a także ogólnie – umożliwiające racjonalne wykorzystanie ziemi. Poprzez likwidację rozproszenia gruntów poszczególnych posiadaczy, urządzenie odpowiedniej sieci drogowej oraz urządzeń melioracyjnych, poprawę warunków glebowych, rozgęszczenie strefy siedliskowej a także wskutek realizacji innych działań uprawa gruntów jest bardziej racjonalna a struktura agrarna ulega poprawie. W ramach tego typu postępowania należy zabezpieczyć także interes publiczny przede wszystkim w zakresie kształtowania środowiska i planowania na poziomie krajowym, ochrony przyrody i kształtowania krajobrazu, transportu publicznego, gospodarki wodnej, rybołówstwa, zaopatrzenia w energię, górnictwa, osadnictwa rolniczego.

Scalenie gruntów udostępnia więc obszary wiejskie w sensie gospodarczym i kulturowym

Z punktu widzenia rodzaju postępowań rozróżnia się postępowanie klasyczne – strukturalne (§1 i §37 Federalnej ustawy o scalaniu), postępowanie uproszczone (§86), scalenia związane z udostępnianiem gruntów na cele infrastrukturalne o zasięgu ponadlokalnym (§87), scalenia przyspieszone obejmujące jedynie grunty rolne, leśne oraz grunty niezbędne do ochrony środowiska i kształtowania krajobrazu (§91), wymiany gruntów (§103a).

Do poprzedników takiego nowoczesnego i całościowego scalenia gruntów zalicza się stosowane od XVI do XIX wieku postępowania w sprawie parcelacji typu kolonijnego, łączenie działek, podział wspólnot gruntowych, porządkowanie pól, przekształcanie granic działek i ponowne ich łączenie oraz separacje.

E land consolidation ; remembrement ; land redistribution

F remembrement *m*; aménagement *m* foncier et rural

*Instrumenty prawne poprawy struktury obszarowej
gospodarstw rolnych w RP (obowiązujące w większości krajów UE)
Stan obecny.*

Obrót cywilno-prawny:

- Sprzedaż*
- Dziedziczenie*
- Darowizny*
- Dzierżawy między osobami fizycznymi*
- Inne-np. zamiana, dzierżenie*

Metody administracyjno-prawne (wyłącznie)

np. Scalanie i wymiana gruntów

Szczególne regulacje:

- ustawa z dnia 19.10.91 r. o gospodarowaniu gruntami rolnymi Skarbu Państwa (restrukturyzacja sektora państwowego w rolnictwie)*
- ustawa z dnia z dnia 11.04.2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (ingerencja w obrót cywilno-prawny – prawo pierwokupu)*

Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2014 r. poz. 700) – najważniejsze zmiany obowiązujące od 16 października 2013 r.

1. Zmiana definicji uczestnika scalenia.
2. Zdefiniowanie pojęcia inwestora.
3. Doprecyzowanie sposobu wydzielania gruntów zabudowanych.
4. Dopuszczenie zmiany granic nieruchomości zabudowanych.
5. Przywrócenie roli wojewody jako organu wyższego stopnia.
6. Rozszerzenie możliwości wszczynania i prowadzenia postępowania scaleniowego z urzędu.
7. Zmiany w zasadach wydzielania ekwiwalentu gruntowego i dopłat pieniężnych.
8. Włączenie możliwości uczestnictwa gmin w procesie nabywania gruntów na cele budowy dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych.
9. Ograniczenie stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w tzw. trybach nadzwyczajnych.

Cele scaleń gruntów (szczegółowe)

- poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych poprzez ich powiększenie w drodze dopłat kosztem gruntów tych rolników, którzy zamierzają zaprzestać już działalności rolniczej bądź gruntów tych podmiotów, które realizują obecnie politykę państwa w tym zakresie (obecnie Agencja Nieruchomości Rolnych)
- wytyczenia i urządzenia funkcjonalnej sieci dróg, w tym rolniczych dróg dojazdowych o parametrach technicznych (zwłaszcza skrajni drogowej) dostosowanych do współcześnie stosowanych maszyn rolniczych
- wydzielanie gruntów zamiennych dla tzw. różniczan w ich wsiach macierzystych
- zmniejszanie ilości działek, a tym samym powiększanie średniej powierzchni działek w poszczególnych gospodarstwach
- zapewnienie każdej poscaleniowej działce dostępu do drogi o charakterze drogi publicznej
- zmniejszenie do koniecznego minimum ilości działek o nieregularnych kształtach, dostosowanie granic działek do systemu urządzeń melioracji wodnych oraz rzeźby terenu (przeciwdziałanie erozji wodnej),
- ewentualne dostosowanie struktury użytkowania gruntów i zróżnicowania gleb w gospodarstwie do obranego kierunku produkcji

Cele scaleń gruntów (szczegółowe)

- zabezpieczenie właściwie zlokalizowanych gruntów na cele zabudowy siedliskowej,
- dokonywanie niezbędnych korekt przebiegu granic nieruchomości w obrębie terenów zainwestowania siedliskowego w celu m.in. poprawy dostępności do budynków gospodarczych wchodzących w skład zabudowy zagrodowej do dróg o charakterze technologicznym,
- wydzielenie niezbędnych gruntów na inwestycje celu publicznego (innych niż drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych) udział inwestorów w procesie scaleniowym,
- właściwe kształtowanie przestrzenne gruntów przewidywanych w planach zagospodarowania przestrzennego na cele budownictwa (innych niż inwestycje celu publicznego),
- znoszenie bez odszkodowań zbędnych służebności gruntowych,
- znoszenie w postępowaniu administracyjno prawnym współwłasności nieruchomości rolnych położonych na obszarze scalenia,
- ostateczną likwidację reliktovej formy gospodarowania gruntami, jakimi są w Europie wspólnoty gruntowe (zwłaszcza zaniedbane!)
- aktywne włączanie społeczności lokalnej w zagadnienia kształtowania warunków przestrzennych w tym zwłaszcza dla rolnictwa (przekazanie funkcji kreacyjnej w tym zakresie swoistej formie samorządu lokalnego jakim jest rada uczestników scalenia),

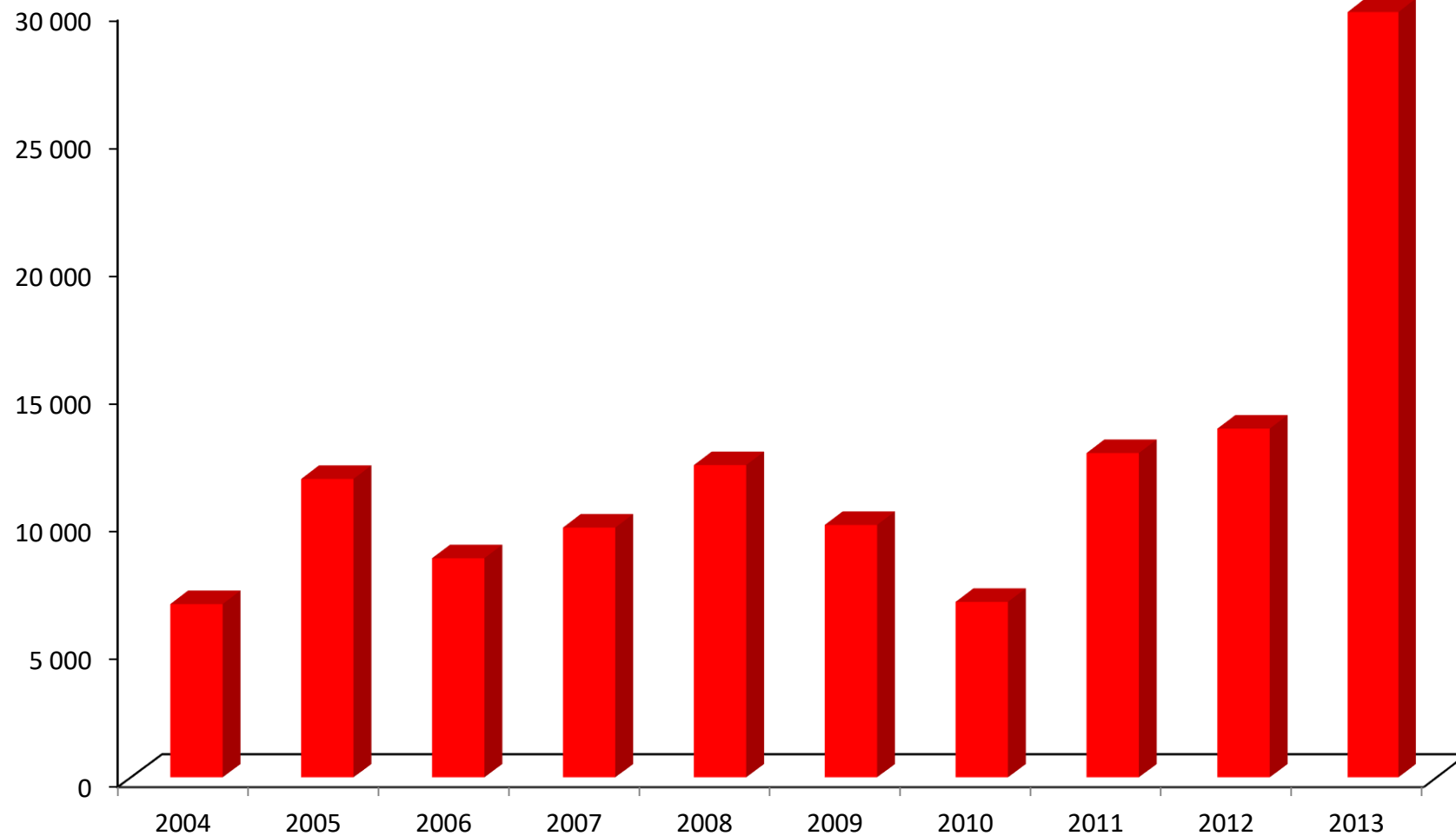

Cele scaleń gruntów (szczegółowe)

- tworzenie racjonalnych ram przestrzennych dla procesu zwiększania lesistości kraju w ramach kształtowania granicy rolno-leśnej,
- umożliwienie pełnienia funkcji wynikających z planów ochrony zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody w przypadkach konfliktów z rolniczym ich wykorzystaniem,
- opracowanie dla scalanych obszarów dokumentacji katastralnej o współcześnie wymaganych parametrach technicznych przy racjonalnie uzasadnionych nakładach finansowych,
- tworzenie warunków do synchronizowania (uzgadniania) w sposób powszechny dokumentacji katastralnej z systemem ksiąg wieczystych.

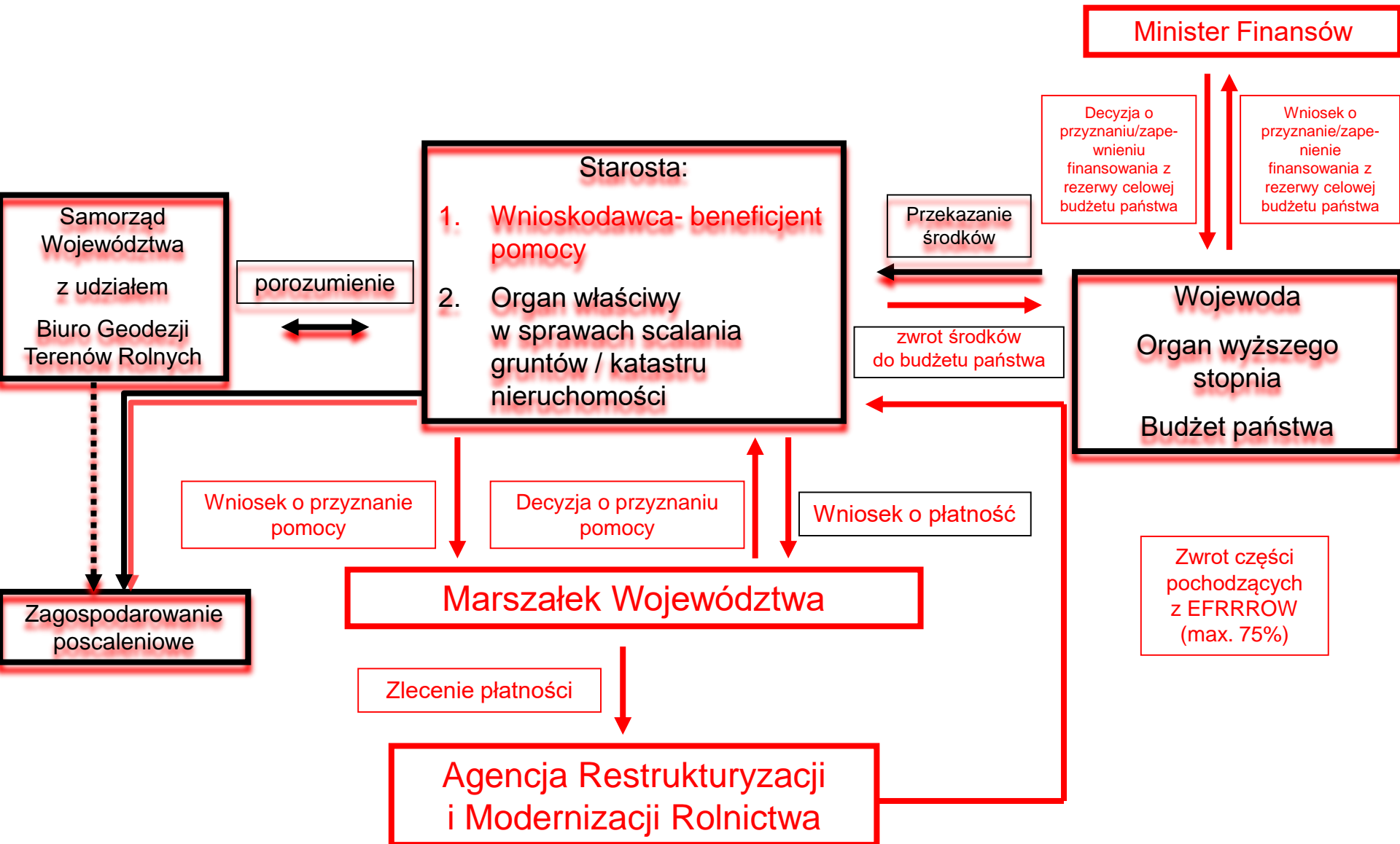

Realizacja prac scaleniowych od momentu akcesji Polski do UE

Obecny system instytucjonalny scaleń gruntów z wykorzystaniem środków UE

– z wyjątkiem scaleń gruntów związanych z budową autostrad

Powierzchnia gruntów odłogowanych na użytkach rolnych według województw

Województwa	2000			2005			2012		
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	z ogółem w % powierzchni gruntów rolnych	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	z ogółem w % powierzchni gruntów rolnych	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	z ogółem w % powierzchni gruntów rolnych
	w tysiącach hektarów [ha]			w tysiącach hektarów [ha]			w tysiącach hektarów [ha]		
Polska	1288,9	777,6	11,9	1028,6	713,7	8,4	439,9	402,2	2,9
Dolnośląskie	90,2	35,5	13,0	73,9	39,0	9,1	30,7	25,7	3,2
Kujawsko-pomorskie	34,2	21,7	5,8	19,8	16,9	2,1	11,2	10,5	1,1
Lubelskie	67,9	39,3	6,6	57,2	42,9	4,9	34,1	33,7	2,4
Lubuskie	100,0	36,1	28,6	62,4	27,6	17,0	28,2	17,8	5,8
Łódzkie	48,1	44,0	8,3	55,5	54,1	6,4	29,2	28,6	2,9
Małopolskie	56,4	50,0	13,0	49,8	48,3	11,0	20,5	19,9	3,5
Mazowieckie	131,0	107,8	9,8	141,5	118,5	9,5	73,5	72,2	3,6
Opolskie	18,3	9,4	4,4	33,0	12,0	6,7	5,3	4,9	1,0
Podkarpackie	119,3	94,0	21,8	90,8	70,6	18,1	35,0	33,9	5,6
Podlaskie	52,6	34,4	7,3	36,6	29,7	5,1	18,7	18,3	1,7
Pomorskie	76,2	41,8	14,7	66,7	45,1	10,4	19,5	13,5	2,6
Śląskie	82,8	66,0	27,7	60,5	58,3	16,4	21,0	20,3	5,4
Świętokrzyskie	62,1	44,3	13,5	33,0	32,6	8,0	32,2	32,0	6,4
Warmińsko-mazurskie	141,7	54,6	18,5	84,8	36,1	12,3	26,9	22,7	2,6
Wielkopolskie	46,9	29,4	5,2	37,1	24,0	2,5	25,0	22,7	1,4
Zachodniopomorskie	161,1	69,2	20,1	126,0	58,0	15,4	28,9	25,7	3,3

Dezorganizujący wpływ
wybranych inwestycji
infrastrukturalnych na rolniczą
przestrzeń produkcyjną

Porównanie stanu sprzed i po scaleniu w przypadku budowy obiektów infrastrukturalnych o charakterze liniowym

$P=625\text{ha}$
 $P_i=12.5\text{ha}$
(2,5 km*50m)

Udział „potrąceń”
=2%

Po scaleniu:
 $10\text{ha}-2\%=9,80\text{ha}$
(wzrost o 9%)

$P_{g\acute{s}r}=10,00\text{ha}$

Udział „miedz”
10%=1ha

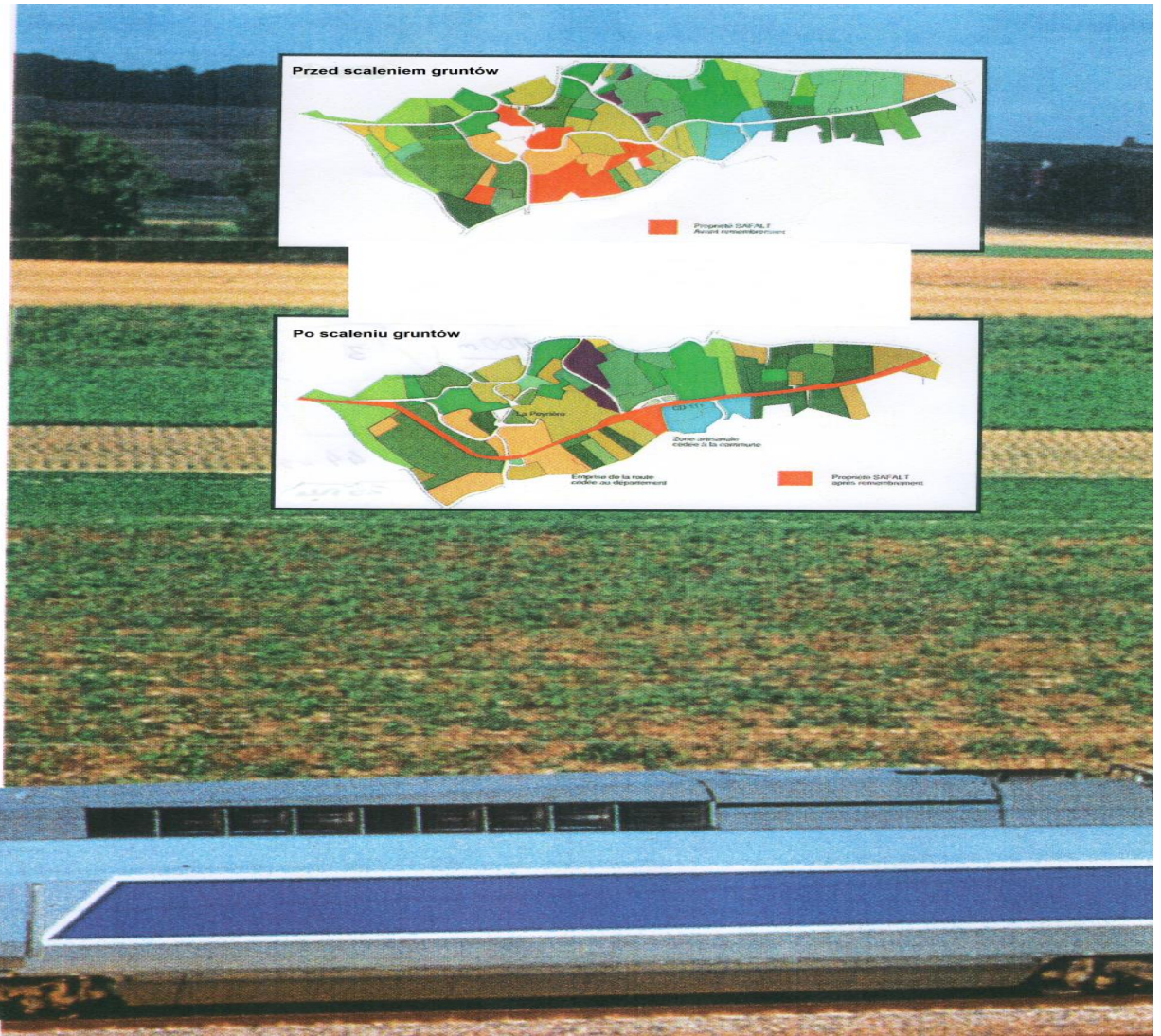
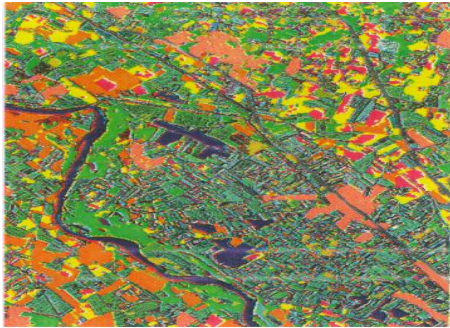
Puprawne=9,00ha

Koszty nabycia gruntów (ceny 2009r.): $12,5\text{ha} \cdot 12,91/\text{m}^2 = 1\ 613\ 000\text{zł}$

Koszty scalenia (1ha-1300zł) - $812\ 000\text{zł}$ (1/2 kosztów nabycia)

Scalenia infrastrukturalne - przykład

Perspektywa

Projekt

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020

Cel Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

Na podstawie rozporządzenia Parlamentu i Rady 1305/2013 z 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich **celami PROW 2014-2020** będą:

- *poprawa konkurencyjności rolnictwa,*
- *zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu*
- *zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.*

PROW 2014 - 2020 ukierunkowany będzie głównie na
wzrost konkurencyjności rolnictwa
z uwzględnieniem celów rolnośrodowiskowych.

Budżet PROW 2014-2020 wg priorytetów

w euro

Priorytet	Budżet ogółem
1. TRANSFER WIEDZY I INNOWACYJNOŚĆ	230 000 000
2.KONKURENCYJNOŚĆ	4 050 000 000
3. ŁAŃCUCH ŻYWNOŚCIOWY	1 600 000 000
4. OCHRONA EKOSYSTEMÓW	4 050 000 000
5.EFEKTYWNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI NATURALNYMI	320 000 000
6. WŁĄCZENIE SPOŁECZNE I ROZWÓJ GOSPODARCZY	1 684 545 695
Pomoc Techniczna	207 951 563
Zobowiązania z tytułu rent strukturalnych podjęte w okresach programowania 2004-2006 i 2007-2013	560 000 000
REZERWA WYKONANIA	810 797 697
RAZEM	13 513 294 955

Scalanie gruntów

**w ramach
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2014 – 2020**

Zapotrzebowanie na prace scaleniowe na lata 2014-2020 zgłoszone przez samorządy województw w 2012 r.

	Województwo	Powierzchnia planowana do scalenia (ha)
	Dolnośląskie	15 000
	Lubelskie	40 000
	Lubuskie	5 500
	Łódzkie	7 226
	Małopolskie	10 000
	Mazowieckie	11 000
	Opolskie	1 563
	Podkarpackie	51 219

Zapotrzebowanie na prace scaleniowe na lata 2014-2020 zgłoszone przez samorządy województw w 2012 r.

Województwo	Powierzchnia planowana do scalenia (ha)
Podlaskie	23 315
Pomorskie	5 270
Śląskie	25 000
Świętokrzyskie	12 000
Wielkopolskie	927
Razem	208 020

Poddziałanie: Scalanie gruntów

Cel poddziałania:

- poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych i gruntów leśnych poprzez wykonanie prac scaleniowych,
- uporządkowanie sieci dróg transportu rolnego,
- ograniczenie nasilenia procesów erozyjnych oraz poprawa walorów estetycznych krajobrazu rolniczego na obszarze objętym scaleniem.

Poddziałanie: Scalanie gruntów

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- **koszty opracowania projektu scalenia** (dokumentacji geodezyjno-prawnej),
- **koszty zagospodarowania poscaleniowego** związanego z organizacją rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- **koszty ogólne** związane z wydatkami, o których mowa powyżej.

Poddziałanie: Scalanie gruntów

Warunki kwalifikowalności:

Pomoc może być przyznana wnioskodawcy na operacje:

- **zgodne z ustawą z dnia 26 marca 1982 roku o scalaniu i wymianie gruntów** (Dz. U. z 2003 r. Nr 178 poz. 1749 z późn. zm.) w szczególności poparte wystąpieniem do starosty ponad 50% właścicieli gospodarstw rolnych z projektowanego obszaru scalenia lub właścicieli gruntów, których łączny obszar przekracza połowę powierzchni projektowanego obszaru scalenia;
- **dla których opracowano założenia do projektu scalenia gruntów;**
- **zgodne z przepisami prawa** mającymi zastosowanie do tego rodzaju inwestycji, w szczególności:
 - w zakresie przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko,
 - w przypadku ich realizacji na obszarach NATURA 2000 oraz innych obszarach chronionych - zgodne z planami ochrony przewidzianymi odrębnymi przepisami dla takich terenów.
- Pomocy nie przyznaje się na realizacje scaleń infrastrukturalnych..

Kwoty i wielkość wsparcia

Do 100% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Maksymalna wysokość pomocy na opracowanie projektu scalenia nie może przekroczyć kwoty:

- równowartości 800 euro na 1 ha gruntów objętych postępowaniem scaleniowym dla województw: dolnośląskiego, lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego, świętokrzyskiego;
- równowartości 650 euro na 1 ha gruntów objętych postępowaniem scaleniowym dla pozostałych województw.

Maksymalna wysokość pomocy na wykonanie zagospodarowania poscaleniowego nie może przekroczyć kwoty:

- równowartości 2 000 euro na 1 ha gruntów objętych postępowaniem scaleniowym dla województw: dolnośląskiego, lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego, świętokrzyskiego;
- równowartości 1 900 euro na 1 ha gruntów objętych postępowaniem scaleniowym dla pozostałych województw.

Budżet: 139 000 000 euro

Proces legislacyjny aktów prawnych na poziomie krajowym - w toku

Dziękuję za uwagę

